
LINDORFF ANALYSEN

Första utgåvan 2017

**Q1
2017**

Lindorffanalysen ger dig en bild av nuläget och utvecklingen på kreditmarknaden under första kvartalet 2017.

Innehåll

LINDORFFANALYSEN FÖRSTA UTGÅVAN 2017

Ledare | 3

Perspektiv | 4

Äldre | 5

Dags att uppmärksamma äldre | 6

Gästkrönika | 10

Ett år kvar till GDPR | 10

Privatpersoner | 12

Skuldbeloppen ökar första gången på två år | 12

Företag | 14

Antalet konkurser avtar för andra året i rad | 14

Kontaktuppgifter

Lindorffanalysen
Tove Widemar Gerdin
Mobil: 076 186 80 04
e-post: tove.widemar.gerdin@lindorff.com

Analys
Emil Gustafsson
Mobil: 0763261257
e-post: emil.gustafsson@lindorff.com

Försäljningsansvarig
Jörgen Krigsman
Mobil: 0763084978
e-post: Jorgen.krigsman@lindorff.com

Välkommen till den första svenska Lindorffanalysen

VÄLKOMMEN till den första utgåvan av den svenska Lindorffanalysen, en rapport om den svenska kreditanterningsmarknaden och om tillståndet för hushållens och företagens ekonomi.

Under de 119 år som gått sedan Lindorff grundades av Eynar Lindorff har vi lärt oss mycket om hur kreditmarknader fungerar. Det är kunskap vi gärna delar med oss av.

Lindorffanalysen vänder sig i första hand till dig som arbetar med eller har ett intresse för utvecklingen av svensk ekonomi ur ett kreditmarknadsperspektiv. Här finns statistik baserad på egna och andras data, trendspaningar, analyser och praktiska råd och tips som hjälper dig att fatta kloka beslut.

I Norge har Lindorffanalysen givits ut i 14 år. Den har med tiden blivit vitt spridd och uppskattad källa till kunskap om trender på kreditmarknaden, betalningsförmågan i svenska hushåll och företag, och om Sveriges ekonomi i stort.

Kreditmarknaden är under förändring vilket för med sig nya möjligheter och nya risker. Behovet av att följa och förstå hur kreditmarknaden och betalningsförmågan utvecklas är därför stort i Sverige. Framför allt tre starka trender driver utvecklingen:

- Långvarigt låga marknadsräntor stimulerar en kraftig kreditexpansion. Hushållens bolån ökar i en årstakt runt 7,5 procent, medan lån utan säkerhet ökar i en takt runt sex procent. Detta medan tillväxten, mätt som BNP, ligger runt tre procent. När marknadsräntorna väl börjar stiga väntar svåra tider i många högbelånade hushåll.
- Digitaliseringen skapar förutsättningar för nya typer av krediter och lån via nya distributionskanaler. Idag är ett konsumentlån aldrig längre bort än ett par knapptryckningar på en telefon.
- Förändrade lagar och regleringar. För att stärka konsumenternas intressen i denna miljö av allt billigare och mer lättillgängliga krediter inför lagstiftare nya lagar och regler, samtidigt skärper tillsynsmyndigheter sin tolkning av befintliga regelverk.

Med utgångspunkt i de här trenderna gör Lindorffanalysen olika nedslag. I den här utgåvan tas en närmare titt på åldersgruppen 65+. Medan antalet personer med nya betalningsanmärkningar minskar i övriga åldersgrupper har antalet nya betalningsanmärkningar bland pensionärer ökat under de senaste två kvartalen. Likaså ökar beloppen bakom varje ny anmärkning. Vi åskådliggör utvecklingen och ger möjliga förklaringar till denna.

Erika Rönnquist Hoh

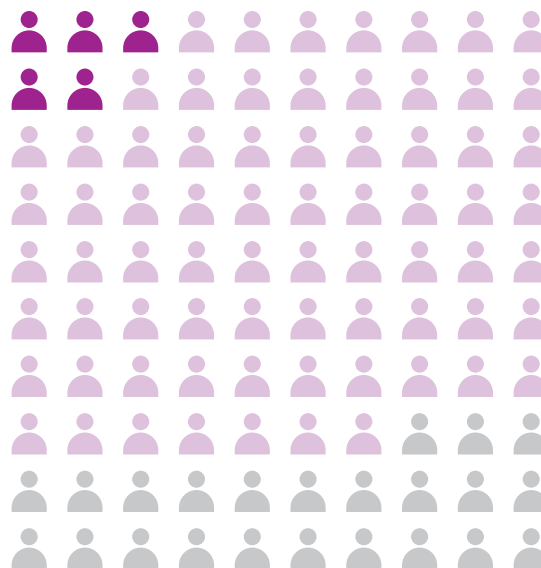
Erika Rönnquist Hoh VD
Lindorff Sverige

Perspektiv

6,9%

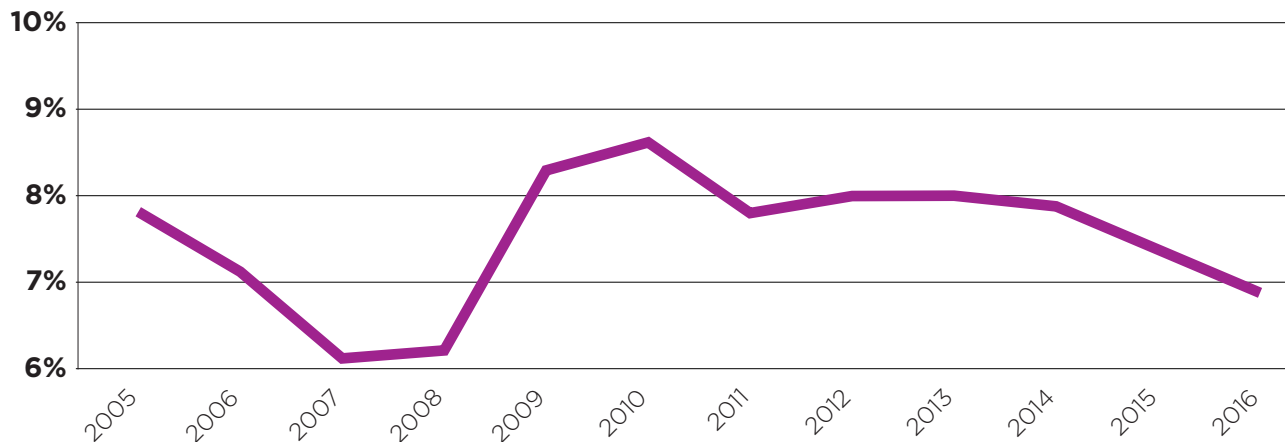
Arbetslösheten

Under 2016 låg arbetslösheten på 6,9 procent hos Sveriges Befolkning i åldern 15-74 år. Trenden är sjunkande arbetslöshet och kanske närmar vi oss snart samma nivå som innan finanskrisen 2008, då den var nere på 6,2 procent.

- Sysselsatta 4 910 100 personer
- Arbetslösa 366 500 personer
- Befolkningen i arbetsför ålder 15-74 år: 7 322 800 personer

Andel arbetslösa i procent 15-74 år, 2005-2016

Konsumentprisindex

319,68

Index 1980=100
Referenstid: mars 2017

Reproräntan Q1 2017

-0,50%

1,3%

Inflationen

I mars 2017 var inflationen, mätt som den årliga förändringen i konsumentprisindex (KPI) 1,3 procent (1,8 procent i februari 2017).

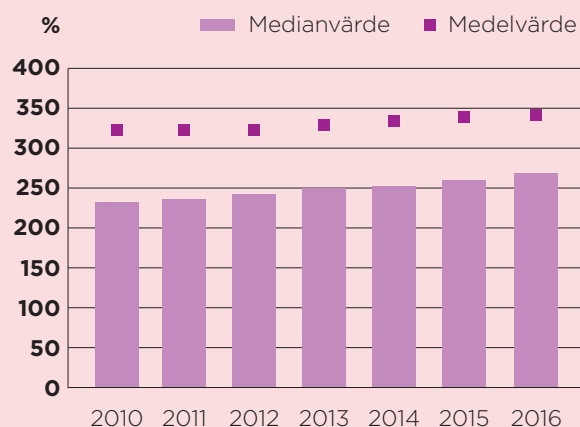
Hushållens skuldsättning ökar

De senaste sex åren har de svenska hushållens skulder ökat i snabbare takt än inkomsterna. Median- och medelskuldkvoten per år ger en sammanfattande bild av hur skuldsättningen utvecklas över tid.

Digrammet visar att medelskuldkvoterna har ökat från 324 procent 2010 till 343 procent 2016.

Låginkomsthushåll, unga hushåll och hushåll i storstäder har högst skuldsättning.

Under de senaste 12 månaderna har medelskuldkvoten ökat med 5 procentenheter och median-skuldkvoten med 7 procentenheter.

Skuldkvot över tid

Äldre

Dags att uppmärksamma äldre

GRUPPEN 65 PLUS blir allt intressantare som konsumenter och låntagare. Men deras ekonomiska behov och förutsättningar är speciella. Kreditgivare bör därför ägna dem särskild uppmärksamhet.

Varje kvartal sammanställer Lindorff statistik över hur antalet betalningsanmärkningar utvecklas i Sverige, länsvis och i olika åldersgrupper.

Lindorffs statistik tyder på att sänkt nettoinkomst och en kraftigt ökat tillgänglighet på krediter leder till att många nyblivna pensionärer får ekonomiska problem. Men ändå får inte de utmaningar som äldre möter på kreditmarknaden särskilt stor uppmärksamhet media och i branschen.

Antalet nya betalningsanmärkningar ökar i åldersgruppen 61 år och uppåt, störst ökning har skett i åldersgruppen 61-65 år med sju

procent de senaste två kvartalen. Även beloppen bakom varje anmärkning ökar. En jämförelse mellan totalbeloppen för nya anmärkningar under första kvartalet 2017 och 2016 visar att det är 35 procent högre i år.

"Den genomsnittliga skuldkvoten för hushåll med medianålder 68 år, växte från 145 procent 2010 till 168 procent 2016."

Det anmärkningsvärda är alltså inte hur många pensionärer som har betalningsanmärkningar - utan ökningstakten. När, som i detta fall, mönstret för en åldersgrupp avviker kraftigt från genomsnittet i befolkningen är det en tydlig signal på att allt inte står rätt till.

Orsakerna är flera:

Gruppen 65 plus blir allt intressantare som konsumenter

Att antalet pensionärer med betalningsanmärkning ökar är till en del en effekt av att gruppen som helhet växer. Idag är knappt 19,8 procent av befolkningen, eller 2 miljoner invånare, 65 år eller äldre. Vid millennieskiftet var andelen 17,2 procent. I takt med att gruppen växer som andel av den totala befolkningen, växer också dess kommersiella intresse. Fler företag utvecklar erbjudanden, produkter och tjänster som riktas mot pensionärer. Det leder till en ökad förväntan på gruppen att konsumera.

Långvarig ekonomisk eftersläpning

Pensionärer som grupp har tappat stort mot löntagare under det gångna decenniet. Pensionärernas nettoinkomster steg mellan 2007 och 2016 med 20 procent, medan löntagarnas nettoinkomster steg 46 procent.

Rensat för inflation blir motsvarande siffra 8 respektive 30 procent. Det har gjort att skillnaden i ekonomiskt hänseende mellan att vara löntagare och pensionär ökat kraftigt, vilket leder till större anpassningssvårigheter vid pensionering.

Högre skuldsättning

De senaste årens låga räntor och kraftiga kreditexpansion i ekonomin som helhet, medför att personer som närmar sig pensionsålder har högre skulder nu än för några år sedan. Enligt Riksbankens statistik växte den genomsnittliga skuldkvoten (skuld/årlig nettoinkomst) för hushåll där äldre (medianålder 68 år) från 145 procent 2010 till 168 procent 2016.

Den kraftigt ökande e-handeln bidrar också. Vid köp av varor och tjänster online följer ofta olika typer av del- och avbetalningsupplägg.

Dock finns förhoppningar om att problemen kan vara övergående. För några år sedan växte antalet unga med betalningsanmärkning kraftigt, i hög grad som en konsekvens av de så kallade snabblånen. Sedan dess har utvecklingen stabiliserats. Under det gångna kvartalet sjönk faktiskt antalet unga med betalningsanmärkningar. Huvudorsaken är troligen att färre unga låter sig lockas av SMS-lån med extremt höga räntor i takt med att bättre alternativ växer fram och kunskapen ökar.

7%

Är ökningen av antalet nya betalningsanmärkningar i åldersgruppen 61-65 år under de senaste två kvartalen.

Ny reglering är på väg. I höstas presenterade regeringen ett antal förslag för att stärka konsumentskyddet på marknaden för snabb-lån och så kallade högkostnads-krediter. En riksdagsproposition förbereds nu.

Ökad tillgänglighet av krediter

Teknikutvecklingen gör att det blir allt enklare och går allt fortare att ta lån utan säkerhet. Banker och andra kreditinstitut automatiserar ansöknings- och kreditprövningsprocesser så att potentiella låntagare kan ansöka och beviljas lån med några knapptryckningar på mobilen, och få kontanta medel snabbt.

Pensionärer som grupp har

tappat stort mot löntagare under det gångna decenniet. Pensionärernas nettoinkomster steg mellan 2007 och 2016 med 20 procent. Vilket kan jämföras med 46 procent för löntagare.

Gästkrönika

Ett år kvar till GDPR – så påverkas företag på kreditmarknaden

DU SOM HANTERAR KUNDUPPGIFTER i din verksamhet känner säkert till att du måste följa personuppgiftslagen ("PUL") vid behandling av personuppgifter och att PUL kommer ersättas av en europeisk dataskyddsförordning ("GDPR") den 25 maj 2018. Vad innebär då detta för din verksamhet och hur kan du förbereda dig?

Mycket i GDPR liknar de regler som idag finns i PUL. En stor skillnad mot PUL är dock att påföljderna för företag som bryter mot de nya reglerna blir betydligt hårdare med GDPR. Företag riskerar att drabbas av sanktionsavgifter motsvarande som mest fyra procent av verksamhetens omsättning. Utöver de rent ekonomiska konsekvenserna riskerar företag som inte hanterar personuppgifter korrekt även sitt renommé och förtroende hos kunder.

Ett område som påverkas av GDPRs regler är till exempel

hantering av kundinformation vid kreditbedömningar, fordringar, försäljning av fordringar och inkasso.

Införandet av GDPR innebär ett ökat skydd för individers integritet. Genom GDPR kommer det exempelvis ställas högre krav på den information om personuppgiftsbehandling som ges till individen. Denna information sätter även ramen för vad som är en tillåten behandling. En bristfällig information till kunder kan resultera i en otydlig eller alltför snäv ram, vilket försvårar relevant användning av kundinformationen i din verksamhet och även i nästkommande led, för det fall du till exempel avser att överlåta dina fakturor.

Alla åtgärder med personuppgifter kräver en laglig grund för att vara tillåten. Samtliga aktiviteter som är nödvändiga för att leverera en beställd vara eller tjänst har t.ex. laglig grund i kundavtalet. Andra aktiviteter,

som till exempel analys och profilering, kräver individens samtycke. GDPR ställer ökade krav på hur ett samtycke ska inhämtas för att vara giltigt.

Ett ökat fokus på individens integritet innebär även ett ökat fokus på att kundinformation inte används under längre tid än vad som krävs för att uppfylla de ändamål för vilka de samlades in. Det blir därför viktigt att tillse att det finns rutiner för hur kundinformation ska gallras, även om detta innebär att det blir svårare att använda sådan information i ett senare tillfälle, till exempel för framtida kreditbedömningar.

De ökade kraven i GDPR och risken för påföljder gör det viktigt att redan nu förbereda verksamheten för GDPRs strängare krav. Att vidta åtgärder för att säkerställa att kraven i GDPR följs bör därför vara prioriterat.

Johanna Linder och Martin Gynnerstedt är advokater och verksamma vid Advokatfirman Cederquist. Johanna och Martin har stor erfarenhet av att ge råd kring personuppgifts- och informationssäkerhetsfrågor, både från ett regulatoriskt perspektiv och från ett affärsorienterat perspektiv, dvs. kring hur ett företag bör agera för att undvika risker och skapa möjligheter i sin informationshantering.

Tre sätt att förbereda verksamheten inför GDPR är att:

- Se över befintliga informationstexter mot kunder
 - Omfattar den information som lämnas till exempel i användarvillkor verkligen det behov som finns av att kunna behandla personuppgifter under hela avtalsrelationen, från kreditprövning, eventuell överlåtelse av fakturor och till potentiella garantiärenden?
- Se till att kundernas samtycken är fortsatt giltiga
 - GDPR ställer högre krav på hur samtycke ska inhämtas för att det ska vara giltigt, bl.a. måste det vara separerat från godkännandet av användarvillkoren. Kontrollera därför hur rutinen för inhämtande av samtycke ser ut och om den behöver uppdateras för att följa GDPR.
- Säkra att personuppgifter gallras – Kontrollera att det finns rutiner för att löpande gallra personuppgifter i samtliga system som innehåller kundinformation.

Tänk på att man måste börja i god tid med sin GDPR-anpassning av verksamheten för att hinna klart till den 25 maj 2018!

Johanna Linder
Martin Gynnerstedt

Privatpersoner

Skuldbeloppen ökar för första gången på två år

FÖRSTA UTGÅVAN AV Lindorff-analysen ger oss en bild av ett Sverige med en god betalningsförmåga hos hushållen. De senaste två åren har antalet nytillkomna betalningsanmärkningar minskat med tre procent, vilket är en god indikator på betalningsförmågan. Under första kvartalet 2017 har totalt sex procent av Sveriges befolkning minst en registrerad betalningsanmärkning. Det är en minskning med en procent, jämfört med samma kvartal förra året.

Ser man till helheten är utvecklingen inte bara positiv, det genomsnittliga skuldbeloppet bakom varje registrerad betalningsanmärkning ökade i genomsnitt med 500 kr under årets första månader

2017. Det är första gången som beloppet ökar efter två år av minskning.

Antalet registrerade betalningsanmärkningar fortsätter att minska

Under första kvartalet 2017 var antalet personer i Sverige med betalningsanmärkningar 460 000, vilket motsvarar sex procent av Sveriges befolkning över 18 år. Det motsvarar en minskning med en procent sedan första kvartalet 2016.

Nya betalningsanmärkningar och skuldbeloppen ökar bland de äldre

Antalet nya betalningsanmärkningar minskar i alla åldersgrupper, med undantag för åldersgrupperna 61 år och uppåt där de istället ökar. Störst är ökningen i åldersgruppen 61-65 år, där antalet har ökat med sju procent under de senaste två kvartalen jämfört med föregående år. Ser vi till utvecklingen av antalet nya

betalningsanmärkningar i genomsnitt per år har det varit en minskning mellan åren 2015 till 2016, med fyra till tio procent i alla åldersgrupper, utom 65 plus där genomsnittet är oförändrat.

Även skuldbeloppen bakom varje betalningsanmärkning ökar med så mycket som 35 procent i gruppen 65 plus och i gruppen 56-60 år med så mycket som 52 procent jämfört med första kvartalet 2016 och första kvartalet 2017. Mer om utvecklingen i de äldre åldersgrupperna finns att läsa i analysen på sidan sex.

Sju procent i Gävleborgs län har betalningsanmärkning

Det genomsnittliga skuldbeloppet bakom en betalningsanmärkning för hela Sveriges befolkning är 8 738 kronor första kvartalet är 2017, vilket är 20 procent högre än föregående år. Örebro är den ort som har högst genomsnittligt skuldbelopp bakom varje ny betalningsanmärkning med

6%

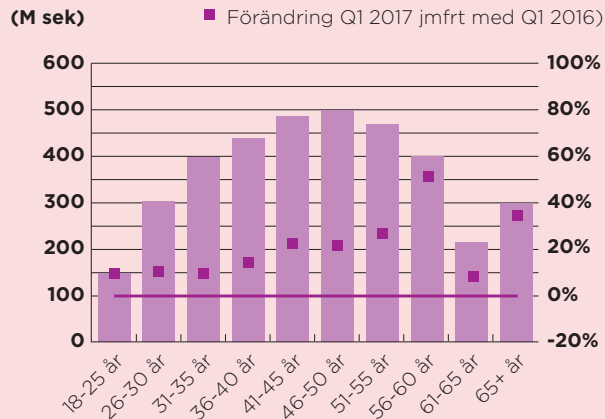
av svenska folket har en betalningsanmärkning

Varje person med en betalningsanmärkning har i genomsnitt 11 stycken.

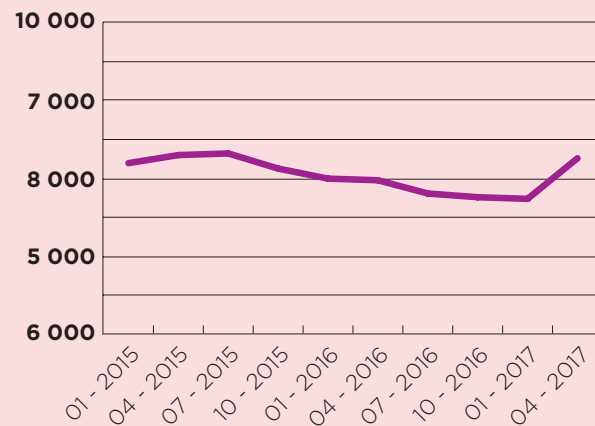
13 297 kr och Blekinge har lägst belopp med 7 183 kr i snitt. Det skiljer alltså så mycket som 6 114 kr mellan länen.

Andelen av befolkningen som har en betalningsanmärkning är störst i Gävleborgs län, där är andelen sju procent av befolkningen, tätt följt av Gotland, Sörmland och Värmland. Lägst andel finns i Västerbotten med 4,5 procent, tätt följt av Halland.

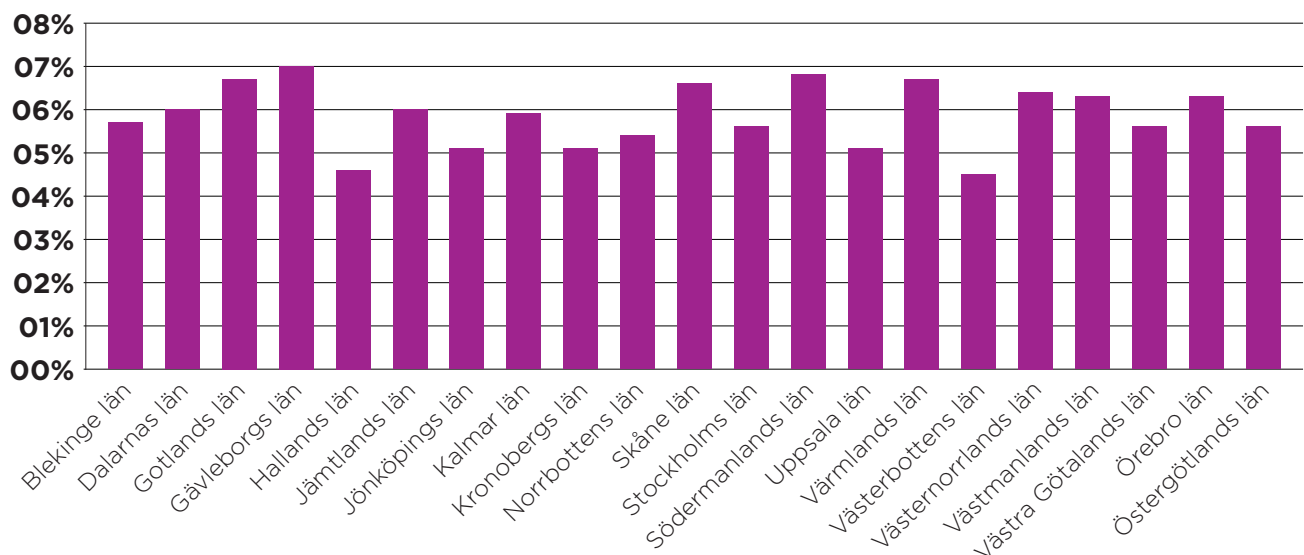
Belopp Nya anmärkningar (i miljoner kronor)

Snittbelopp per anmärkning

Andel med betalningsanmärkning totalt viktat per folkmängd Q1 2017

Företag

Konkurserna avtar för andra året i rad

DE SENASTE TVÅ ÅREN visar en nedåtgående trend för antalet konkurser i aktiebolag. På två år har konkursandelen minskat med elva procent.

Under första kvartalet 2017 låg konkursandelen på 0,5 procent motsvarande 2 485 konkurser. Samma period 2015 var konkursandelen 0,57 procent. Hotell- och restaurangbranschen har flest konkurser med en andel på 0,8 procent, tätt följt av företag inom VVS och byggbranschen. I byggbranschen har antalet konkurser ökat mest, här är ökningen 25 procent sedan första kvartalet 2016.

Färre får betalningsanmärkningar

Av alla Sveriges 463 000 aktiebolag har 11 000 minst en betalningsanmärkning. Det är en minskning med fyra procent från början av 2016. Störst är andelen hos företag inom hotell- och restaurangbranschen, där andelen är fem procent av totalt 18

302 företag. Företag inom finans- och försäkringsbranschen har lägst antal betalningsanmärkningar - endast 0,8 procent. Störst förändring har skett bland företag inom vård och omsorg. Vid mars månads utgång 2016 hade 247 företag minst en betalningsanmärkning av totalt 18 348 företag i sektorn.

"Under första kvartalet 2017 gick totalt 2 485 aktiebolag i konkurs"

Tillväxt i Servicebranschen

Under första kvartalet etablerades 12 319 nya aktiebolag i Sverige, vilket är en minskning med en procent jämför med första kvartalet 2016. Flest nyetableringar gjordes i service-, hotell- och restaurangbranschen samt uthyrning av fastigheter.

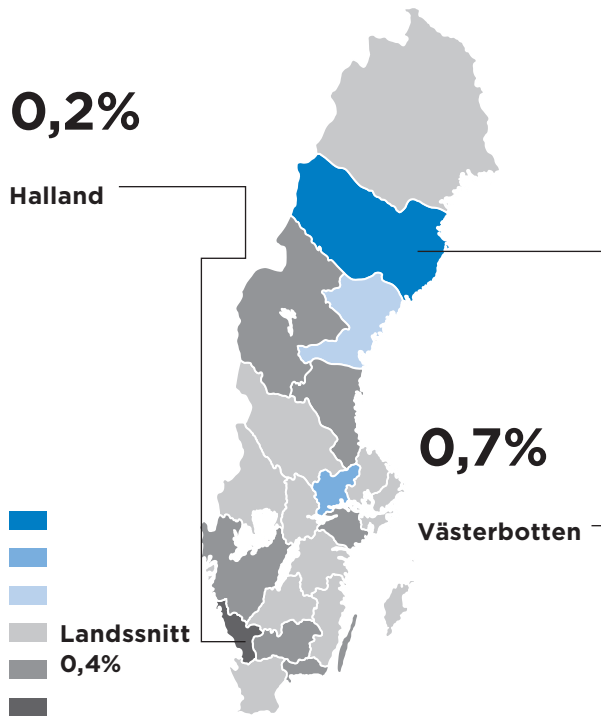
Högst andel konkurser i Västerbotten

Västerbottens län ligger högst i Sverige för andelen konkurser. Här är den genomsnittliga konkursandelen 0,7 procent, att jämföras på 0,5 procent för hela Sverige. Halland har lägst andel på 0,2 procent.

Örebro och Uppsala län hade flest nyetablerade aktiebolag, ställt i relation till hur många företag som finns i regionen. Lägst andel nyetableringar gjordes i Värmland.

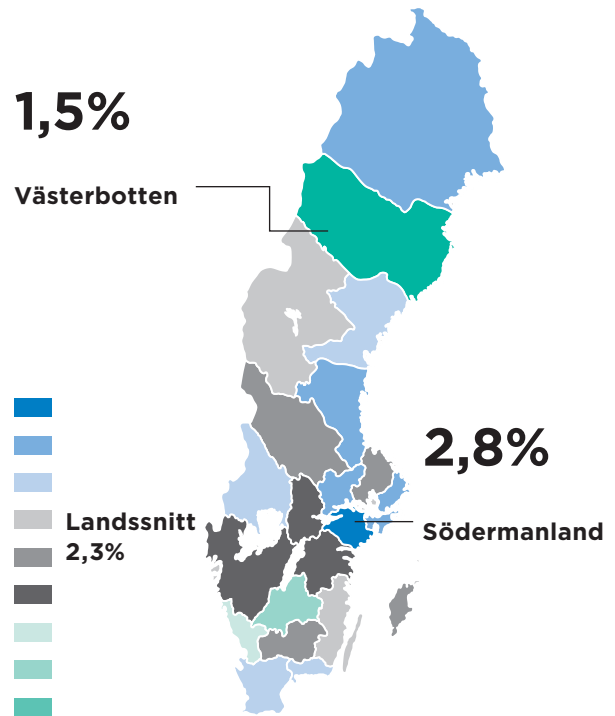
Konkurser

Kartan illustrerar konkursandelarna i varje län i förhållande till snittet för hela landet. Blått motsvarar högsta andelen och mörkgrått den lägsta.

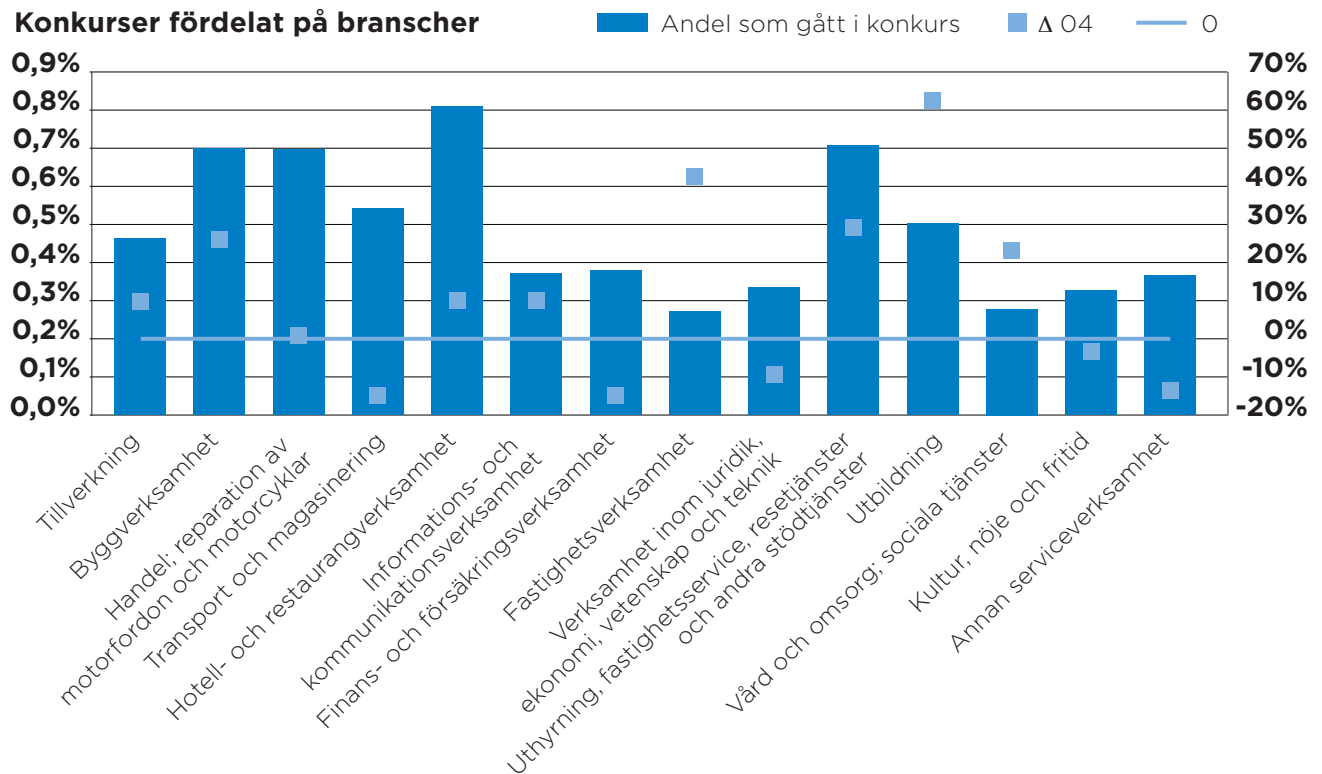

Betalningsanmärkningar

Färgerna illustrerar hur stor andel av företagen som har fått nya betalningsanmärkningar under Q1 2017. Blått är högst och turkost lägst andel.

Konkurser fördelat på branscher

Med en historia som går tillbaka till år 1899 har vi varit verksamma med att hantera krediter i över 100 år. Vi har idag 4 400 anställda i 12 länder runtom i Europa, och är särskilt starka i finansbranschen där vi har en ledande ställning i Europa.

Vårt huvudkontor ligger i Oslo, där Eynar Lindorff en gång grundade företaget. Lindorff är majoritetsägt av Nordic Capital Fund.

Lindorff AB

Telefon: 031-733 32 00

Postadress:

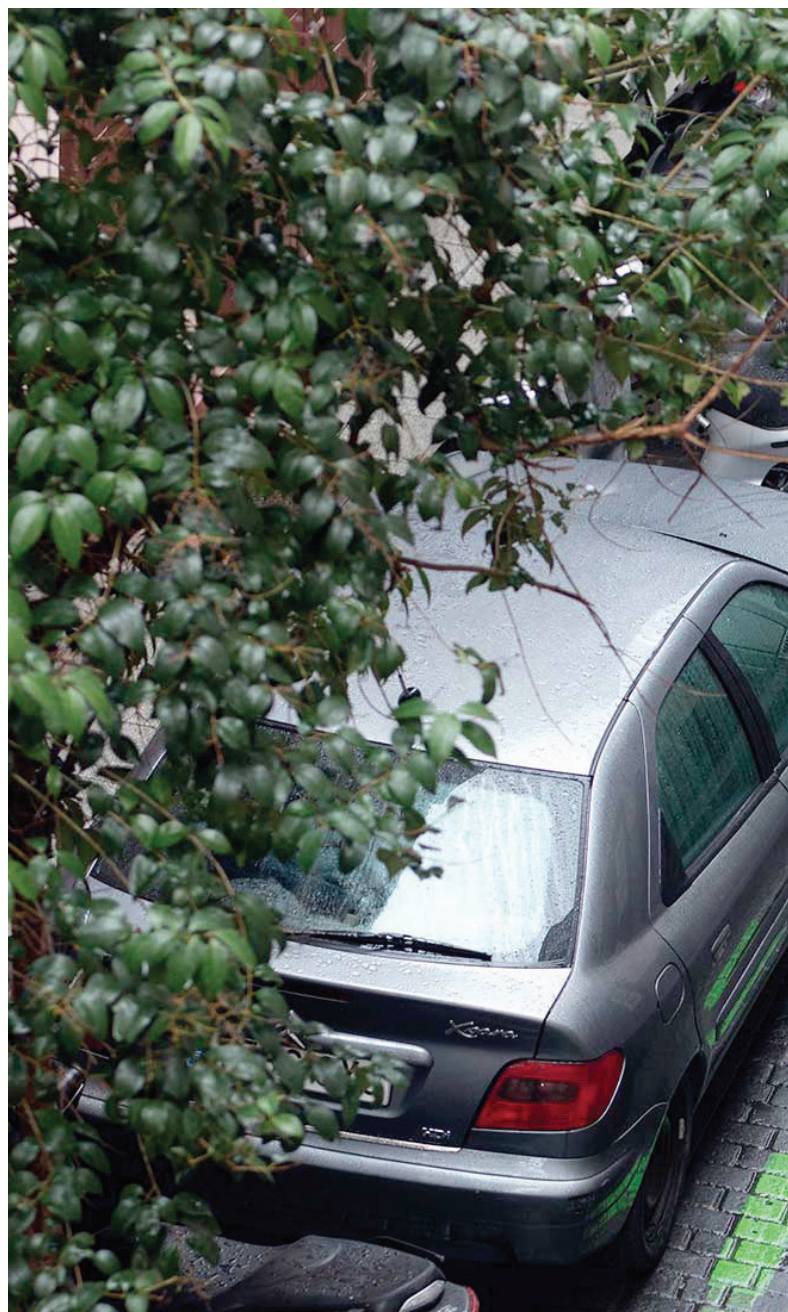
Stockholm:
Lindorff Sverige AB
111 22 Stockholm

Göteborg:
Lindorff Sverige AB
412 93 Göteborg

Besöksadresser:

Kungsgatan 57 A, 111 22 Stockholm
Fabriksgatan 11, 412 50 Göteborg

www.lindorff.se

Källa: Bisnode.

LINDORFF